Raadsvoorstel

Zaaknummer: 1907917
Steller: E. Achterberg
Datum commissie:
Datum raadsvergadering:

Team: B&R
Teammanager: Peter Hoogenveen
Portefeuillehouder: S. Broersma
E-mail: e.achterberg@hoorn.nl

Onderwerp
Actualisatie gemeentelijk beleidskader kabels en leidingen

Agendering
Ter besluitvorming

Bijlagen

1	AVOI Hoorn
2	Toelichting AVOI Hoorn
3	Handboek Kabels en Leidingen
4	Schaderegeling ingravingen
5	Voorstel Nadeelcompensatieregeling
6	Toelichting Nadeelcompensatieregeling

De raad besluit

- De algemene verordening ondergrondse infrastructuren Hoorn (AVOI) vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van de huidige algemene verordening ondergrondse infrastructuren gemeente Hoorn 2014.
- Het college van burgemeester en wethouders opdracht te geven het voorgestelde Handboek Kabels en Leidingen,Schaderegeling ingravingen en nadeelcompensatieregeling als uitwerking van de verordening vast te stellen met in acht neming van gelijke tijdstippen en wijze van bekendmaking;
- Om bij de eerstvolgende wijziging van de algemene plaatselijke verordening gemeente Hoorn (APV), artikel 2:11, vierde lid van de APV te wijzigen in de zin dat in deze artikelen wordt verwezen naar de nieuwe AVOI in plaats van naar de algemene verordening ondergrondse infrastructuren gemeente Hoorn 2014 en in artikel 5.24 vierde lid van de APV ook naar de AVOI te verwijzen in plaats van alleen naar de Telecommunicatiewet. Onder voorwaarde dat de AVOI wordt vastgesteld.
- De besluiten 1 en 2 op de dag na digitale bekendmaking in werking te laten treden.

Samenvatting
De zeven Westfriese gemeenten (Hoorn, Medemblik, Opmeer, Stede Broec, Koggenland, Drechterland en Enkhuizen) willen hun beleid en beheer op het gebied van kabels en leidingen actualiseren. De gemeenten beschikken sinds 2014 over een algemene verordening ondergrondse infrastructuren (AVOI). Deze AVOI regelt de aanleg, instandhouding, opruiming en verlegging van kabels en leidingen in en op openbare gronden. Vanwege voortschrijdend inzicht en de ontwikkelingen rondom de energietransitie, is de AVOI geactualiseerd. Daarmee kunnen de gemeenten hun regierol weer optimaal vervullen. Beleidsmatig, procesmatig en praktisch wordt daarmee voorzien in lokaal beleid voor ordening van de openbare grond en gelijkte behandeling van partijen.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding
In de algemene verordening voor ondergrondse infrastructuren (AVOI) regelen de Westfriese gemeenten de regie en coördinatie van netbeheerders die in de, door de gemeente beheerde grond, willen werken. De huidige AVOI dateert van 2014 en is vanwege voortschrijdend inzicht en de ontwikkelingen rondom de energietransitie, aan een update toe. Ook is er door ADK advocaten een juridische scan uitgevoerd die een aantal risico's duidt.

Belang
In de (ondergrondse) openbare ruimte van de vinden steeds meer werkzaamheden plaats voor het leggen, verleggen, in stand houden of opruimen van kabels en leidingen. Deze werkzaamheden hebben direct effect op het dagelijks functioneren van onze gemeenten. Voorbeelden zijn het opbreken van straten, omleiden van verkeer en hinder voor bewoners, ondernemers en winkelend publiek. Het ondergrondse netwerk zal de komende jaren intensiever en anders gaan worden gebruikt. Een voorbeeld is het veranderde netwerk dat nodig is voor de energietransitie. Ook is de tendens dat steeds meer bovengrondse netwerken ondergronds verdwijnen. De regie over en coördinatie van de werkzaamheden in de openbare ruimte is daarom belangrijk voor het goed functioneren van de Westfriese gemeenten.

Daarbij is er ook sprake van urgentie omdat de vigerende AVOI geen rekening is gehouden met nieuwe energie-infrastructuren zoals warmtenetten en warmtekoudeopslag systemen. Zonder deze AVOI is er een concreet risico voor de gemeente Hoorn door:

- Ontbreken van nodige kaders zoals een dekkende schaderegeling (lage kostenkentallen) waardoor voor vergunningen die nu worden aangevraagd de gemeente Hoorn geld misloopt
- Ontbreken van weigeringsgronden voor (private) initiatieven zoals Warmtenet (centrumgebied Kersenboogerd), Renovatie Stadhuis + IKEC, Renovatie Omring, Poort van Hoorn om sturing te geven aan locatie- en uitbreidingsmogelijkheden
- Een directe afhankelijkheid in contractvorming en vergunningen voor zowel HVC als Intermaris, waarmee de aanleg van het Warmtenet in het centrumgebied Kersenboogerd vertraging oploopt. Dit project wordt gefinancierd door een subsidie die de realisatie kadert tot maximaal 5 jaar en uitstel van enkele maanden leidt voor Intermaris tot een risico van 1 miljoen euro (+/- 10% van de subsidie omvang)

Centrale vraag
Hoe kunnen de Westfriese gemeenten de aanleg, instandhouding, opruiming en verlegging van kabels en leidingen door netbeheerders in openbare gronden, zo goed mogelijk uniform regelen?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

Met het vaststellen van de AVOI en bijhorende documenten (zie hoofdstuk 5) krijgen de Westfriese gemeenten een geactualiseerde uniforme verordening voor handhaving van alle technische, administratieve en veiligheidsbepalingen, die de gemeenten stellen aan de aanleg, instandhouding en opruiming van alle kabels en leidingen. Ook na het vaststellen van de geactualiseerde AVOI, krijgt iedere netbeheerder, die een kabel wil leggen, verleggen of opruimen, een instemmingsbesluit. Iedere netbeheerder dient voor de instemmingsprocedure leges te betalen.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Dit voorstel draagt bij aan de duurzaamheidsambitie. Deze nieuwe AVOI houdt rekening met nieuwe duurzame nutsvoorzieningen, zoals de aanleg van een warmte terugwinsysteem. De nieuwe AVOI dekt voor 85% ook de lading voor het nieuw aan te leggen warmtenet in de Kersenboogerd. Voor de overige

15% wordt maatwerk geleverd in de vorm van afspraken, die via een samenwerkingsovereenkomst tussen betrokken partijen, bekrachtigd wordt.

4. Kaders

- *Telecommunicatiewet (Tw)*: Gemeenten hebben een wettelijke verantwoordelijkheid voor de aanleg van kabels en leidingen voor telecommunicatie- en nutsvoorzieningen. Gemeenten zijn verplicht om een lokale verordening vast te stellen over de eigen coördinatierol en de gedoogplicht voor de aanleg, instandhouding en opruiming van elektronische kabels in openbare gronden. Aanbieders van telecommunicatiekabels vallen onder het regime van de telecommunicatiewet
- *Coördinatieplicht*: Gemeenten moeten volgens de Tw werkzaamheden uitvoeren bij de aanleg van kabels en leidingen voor elektronische communicatienetwerken. Deze werkzaamheden vallen in de coördinatieplicht van de gemeenten als beheerder van openbare grond. De coördinatieplicht van de gemeenten bij overige ondergrondse infrastructuur is binnen de Westfriese gemeenten vastgelegd in een samenhangend gemeentelijk beleid. De gemeente heeft een coördinerende rol bij de aanleg, instandhouding en opruiming van alle kabels en leidingen in de gehele openbare grond binnen de gemeentelijke grenzen.
- *Gedoogplicht*: Volgens artikel 5.2 van de Tw moeten eigenaren en beheerders van openbare grond de aanleg van kabels en leidingen voor een openbaar communicatienetwerk gedogen.

5. Argumenten

Beslispunt 1: vaststellen AVOI Hoorn 2022
Geadviseerd wordt om de algemene verordening ondergrondse infrastructuren Hoorn (AVOI) 2022 vast te stellen, onder gelijktijdige intrekking van de huidige algemene verordening ondergrondse infrastructuren gemeente Hoorn 2014. De bijhorend documenten vallen onder het mandaat van het college. Het college wordt via een collegevoorstel geadviseerd om deze vast te stellen. Hieronder volgt een toelichting van de AVOI en bijhorende documenten.

AVOI
De AVOI regelt de regie en coördinatie van netbeheerders die in door de gemeente beheerde grond willen werken. De AVOI beschrijft alle zaken die bij de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels en leidingen een rol spelen. Voorbeelden zijn het melden van werkzaamheden, beslistermijnen, extra voorwaarden, verleggingen, uitvoeringsvoorschriften en legeskosten. Binnen de kaders van de AVOI stellen de Westfriese gemeenten nadere regels vast via uitvoeringsvoorschriften (het Handboek Kabels en Leidingen) en een Schaderegeling Ingravingen.

Handboek Kabels en Leidingen
Het Handboek kabels en leidingen bevat onder andere regels en (technische) voorschriften voor te nemen verkeersmaatregelen, het opnemen van de sleufverharding, het graven, aanvullen en verdichten van sleuven, het leggen van kabels en leidingen en het herstel van de sleufverharding in openbare gronden die in eigendom of beheer zijn bij de gemeente. Tevens is in het Handboek bepaald dat de gemeente aanvullende eisen kan stellen bij herstel van straatwerk jonger dan 5 jaar.

Schaderegeling Ingravingen
Door de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels en/of leidingen in en op openbare gronden ontstaat schade aan straatwerk, overige verhardingen of groenvoorzieningen. Die schade moet worden hersteld en de herstelkosten komen altijd voor rekening van de netbeheerder.
In de Schaderegeling ingravingen kabels en leidingen zijn (onder andere) de voorwaarden en tarieven vastgelegd met betrekking tot de wijze van verrekening van de herstelkosten van straatwerk, asfaltherstel, herstel van groenvoorzieningen, beheer- en degeneratiekosten. Door vastlegging van de genoemde tarieven is discussie daarover met netbeheerders voortaan uitgesloten.

Door aanleg, instandhouding en verwijdering van kabels en leidingen in en op openbare gronden ontstaat schade aan straatwerk, overige verhardingen en groenvoorzieningen. Deze schade moet worden hersteld en de herstelkosten komen altijd voor rekening van de netbeheerder.
In de Schaderegeling Ingravingen staan (onder andere) de voorwaarden en tarieven voor de wijze van verrekening van de herstelkosten van straatwerk, asfaltherstel, herstel van natuursteenverhardingen en groenvoorzieningen.

Beslispunt 2: wijzigen APV
Geadviseerd wordt om bij de eerstvolgende wijziging van de algemene plaatselijke verordening (APV) gemeente Hoorn, artikel 2:11, vierde lid van de APV te wijzigen in de zin dat in deze artikelen wordt verwezen naar de nieuwe AVOI in plaats van naar de algemene verordening ondergrondse infrastructuren gemeente Hoorn 2014 en in artikel 5:24 vierde lid van de APV ook naar de AVOI te verwijzen in plaats van naar de Telecommunicatiewet.

Beslispunt 3
De besluiten 1 en 2 op de dag na bekendmaking in werking te laten treden.

Voordelen en nadeel van dit advies
De zeven Westfriese gemeenten krijgen een geactualiseerd eenduidig beleid voor de regie van de ondergrondse openbare ruimte. Daardoor gelden voor de netbeheerders van alle disciplines (telecom, gas, water, elektra) dezelfde uniforme regels voor de aanleg, instandhouding en opruiming van kabels en leidingen in en op openbare gronden van de Westfriese gemeenten.

De regierol over de ondergrondse openbare ruimte blijft met de geactualiseerde AVOI volledig bij de gemeenten liggen. De AVOI geeft nadrukkelijk invulling aan de coördinatietaak van de gemeente op het gebied van ondergrondse infrastructuren, zoals deze verplicht is voorgeschreven in de Telecommunicatiewet. Aangezien de AVOI niet alleen betrekking heeft op telecommunicatieverordeningen, maar ook op alle andere nutsvoorzieningen, houdt de gemeente de volledige regie over de ondergrondse openbare ruimte.

Nadeel van dit advies is dat de ontwikkelingen rondom de energietransitie en nieuwe duurzame vormen van energievoorzieningen, zich snel ontwikkelingen. Het is goed mogelijk dat over een aantal jaar de AVOI opnieuw geactualiseerd moet worden. Als dit noodzakelijk blijkt, vindt opnieuw een actualisatie plaats.

Alternatief
Een alternatief is om de huidige AVOI niet te handhaven. Dit wordt afgeraden, omdat de coördinatie van de ondergrondse openbare ruimte steeds belangrijker wordt. De druk op de ondergrondse openbare ruimte neemt namelijk steeds meer toe, onder andere vanwege de energietransitie. Tevens nemen de risico's voor de gemeente op juridisch, veiligheidstechnisch, openbare orde en veiligheid en financieel vlak toe, wanneer er niets gedaan wordt. Wanneer we de ondergrondse openbare ruimte niet coördineren en er ontstaat schade, kan deze schade op de gemeente worden verhaald.

6. Maatschappelijk draagvlak
De AVOI en Handboek Kabels en Leidingen zijn vooraf afgestemd met de netbeheerders. De netbeheerders onderschrijven het belang van uniformiteit bij instemmingsaanvragen en de eisen die gesteld worden aan de uitvoering van werken. Door samenwerking tussen de zeven Westfriese gemeenten, is dit bereikt.

7. Financiële consequenties
Dit voorstel zorgt niet voor extra kosten voor de Westfriese gemeenten

GEMEENTE HOORN

8. Communicatie

De vaststelling van de AVOI maken we bekend via de gebruikelijke communicatiekanalen. Omdat de AVOI vooral rechtstreeks van belang is voor de netbeheerders, informeren we deze partijen ook. De AVOI treedt pas in werking nadat deze bekend is gemaakt. Die bekendmaking gebeurt door kennisgeving van de vaststelling van de verordening op de gemeentelijke informatiepagina in het Westfries Weekblad. Daarnaast wordt de verordening op www.overheid.nl geplaatst.

9. Realisatie

De AVOI treedt in werking op de dag na bekendmaking en de Algemene verordening ondergrondse infrastructuren gemeente Hoorn 2014 wordt op hetzelfde moment ingetrokken.

In de verbodsuitsluiting van artikel 2:11, vierde lid van de Algemene plaatselijke verordening gemeente Hoorn (APV) dient naar de AVOI te worden verwezen in plaats van naar de Algemene verordening ondergrondse infrastructuren gemeente Hoorn 2014 (deze wordt immers ingetrokken) en in artikel 5:24, vierde lid van de APV ook naar de AVOI te verwijzen in plaats van alleen naar de Telecommunicatiewet. De tekst van de genoemde artikelen uit de APV gemeente Hoorn wordt hierop aangepast in de eerstvolgende wijzing van de APV. Te zijner tijd zal hierover een voorstel aan de raad worden voorgelegd, samen met andere APV-wijzigingsvoorstellen.

Hoorn, 03 MEI 2022

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris

de burgemeester